



Flot frugt med færre sprøjtninger

Projektet Dafrus har ændret Hans Lolk Mortensens måde at sprøjte på. Han er blevet mere opmærksom på, hvornår og hvordan han sprøjter, og hvornår sygdomme og skadedyr optræder

Hans Lolk Mortensen er tredje generation af frugtavlere i familien. Han overtog plantagen for 15 år siden og har de seneste fire år drevet en stor del af den efter ændrede sprøjteprincipper. Det har sparet ham for cirka en tredjedel af sprøjtningerne efter blomstring, blandt i disse 12 år gamle Aroma træer.

✍ Annemarie Bisgaard

Frugtavler Hans Lolk Mortensen, Tåsinge, er en af de tre frugtavlere, der har deltaget i Dafrus-projektet i perioden 2014-2017. I forsøget indgik sorterne Rød Aroma og Ingrid Marie.

- Jeg gik med i projektet, fordi jeg syntes, det kunne være spændende, hvis jeg kunne reducere antallet af sprøjtninger med en ny sprøjtestrategi uden større frasortering. Det er den rigtige vej at gå i denne tid, hvor der er fokus på pesticidrester og bæredygtighed. Mængden af pesticidrester i frugten skal selvfølgelig være under grænseværdien, men vi skal

arbejde på at få den så langt ned som muligt - helst til nul, siger Hans Lolk Mortensen, der lod cirka én hektar ud af plantagens 20 hektar med kernefrugt indgå i projektet.

Sparer seks sprøjtninger

- Projektet gik ud på, at jeg ikke skulle sprøjte træerne fra frugtsætning og frem til høst. Til gengæld måtte jeg sprøjte det, der var nødvendigt fra tidligt forår og indtil frugtsætning. Det handler blandt andet om at være konsekvent og ramme infektionsperioderne rigtigt, så man tidligt i sæsonen får ryddet op i smitekilderne. På det tidspunkt er man

ge af nyttedyrene ikke rigtig er kommet frem, fortæller Hans Lolk Mortensen, der efter frugtsætning kun måtte behandle med svovl og kaliumhydrogencarbonat. Aftalen var dog, at hvis noget gik rigtig galt, måtte han ty til andre midler, så produktionen ikke blev sat over styr.

- Resultatet af den nye sprøjtestrategi var rigtig godt. Bortset fra et lokalt problem i plantagen et enkelt år med rød æblebladlus, fik vi ikke behov for at sprøjte med skrappe midler efter frugtsætning i de to sorter. Faktisk kunne jeg nøjes med tre-fire sprøjtninger efter frugtsætning, det vil sige, at jeg sparede to tredjedele af sprøjtningerne. Det er

meget tilfredsstillende, fortæller Hans Lolk Mortensen, der som følge af de nye tiltag nu sidder 60-75 færre timer på sprøjten hvert år.

- Samtidig er det også billigere i pesticid-indkøb, og vigtigst af alt har jeg gjort alt for at minimere sprøjterester i frugten. Næste step vil være at lægge om til økologi, men det har jeg nu ingen planer om. Økologi er jo langt fra usprøjtet, konstaterer Hans Lolk Mortensen.

Overvågning er alfa og omega

- Et vigtigt element i den nye sprøjtestrategi er opmærksomhed og overvågning. Man skal hele tiden tjekke, om der er sygdomme eller skadedyr på vej. I sæsonen lytter jeg flere gange dagligt til vejruddisgen, tjekker temperatur og luftfugtighed, og jeg er altid hjemme. Ikke noget med at tage på ferie, når der er blomster, blade og frugt på træerne. Jeg går alle afdelinger igennem mindst én gang om ugen og er særdeles vågen over for både skurv og meldug, så længe der kan være fare, pointerer Hans Lolk Mortensen, der efter Dafrus projektet er fortsat med de gode takter i en større del af plantagen. - Dog kun i de tidlige sorter som Discovery, Aroma, Ingrid Marie, Pigeon med

flere. Vi har også gode erfaringer med at lagre Ingrid Marie indtil marts uden lagersprøjtning, og uden at der opstår råd på lageret, pointerer han.

I mere vanskelige sorter, der skal på lager til efter jul – for eksempel Elstar, Bellida og Jonagored – tør Hans Lolk Mortensen ikke undlade lagersprøjtninger.

Forbrugerne forstår

En anden positiv effekt af Dafrus-projektet er reklameværdien i den reducerede sprøjtestrategi.

- Når vi har forbrugere på besøg i plantagen, for eksempel i forbindelse med Tåsinge Æblefestival, fortæller jeg om den nye sprøjtestrategi og om vores varslingsystemer. De ser blandt andet feromonfælder, og vi snakker om feromonforvirring. Det er mit indtryk, at de går herfra med en forståelse for vores dyrkningsmetode, og de erkender også deres egne høje krav til frugtens kvalitet. Det samme gælder de lokale butikker, som vi afsætter til. De ved, at vi er GlobalG.A.P.-certificeret, og at vi dermed får taget stikprøver til pesticidkontrol af æblerne hvert år. Det er butikkerne tilfredse med, vurderer Hans Lolk Mortensen, der sælger 25 procent

af produktionen til 17 lokale butikker og i egen gårbod. 75 procent sælges via Gasa Nord Grønt.

Hans Lolk Mortensen føler sig godt hjulpet på vej af Dafrus projektet.

- Projektet har været med til at gøre mig dygtigere, og det fortsætter, jo mere erfaring man får. Men det ville være dejligt, hvis projektet kunne fortsætte i en periode mere, så vi kan blive klogere på, om de mere vanskelige sorter kan tackles med færre sprøjtninger. Det vil gavne både miljøet og frugtavlernes økonomi, fastslår han. ■

Dafrus

- Dafrus er et projekt, hvor konsekvenserne af 0-sprøjtestrategi afdækkes.
- Tre frugtavlere har været med i projektet, hvor de undlod sprøjtning fra afblomstring til frugthøst.
- Omfanget af skader på frugten og frasorteringer gøres op.
- Dafrus står for dansk frugt uden sprøjterester.

Yding Smedie & Maskiner

THE GREEN WAY
TO GROWTH

George Moate Tillerstar
– Stennedlægningsfræser

ALT I SPECIALMASKINER TIL
GARTNERI OG PLANTESKOLER



Egeskovvej 10 · 8700 Horsens · Tlf. +45 7578 2230 · www.ysm.dk